

OBSAH

Předmluva	9
Úvodem: Novodobá výuka cizích jazyků pro celého člověka	11
<i>Současná výuka cizích jazyků</i>	<i>11</i>
<i>K historii výuky cizích jazyků</i>	<i>14</i>
<i>Umění výchovy</i>	<i>16</i>
<i>Základní rysy nové cesty</i>	<i>18</i>
1. Výuka na prvním stupni	25
<i>Ústní podoba výuky</i>	<i>25</i>
<i>Zvláštnost nové cesty</i>	<i>25</i>
<i>Potřeba obrazu</i>	<i>27</i>
<i>Nálada pentatoniky – výzva pro učitele</i>	<i>28</i>
<i>Obměny</i>	<i>30</i>
<i>Obsahy a témata výuky</i>	<i>32</i>
<i>Každodenní práce v nižších třídách</i>	<i>33</i>
<i>Klid a disciplína</i>	<i>33</i>
<i>Začátek hodiny</i>	<i>34</i>
<i>Společná sborová práce</i>	<i>35</i>
<i>Nové učivo</i>	<i>36</i>
<i>Procvičování a činnostní učení</i>	<i>37</i>
<i>Přechody činností</i>	<i>37</i>
<i>Hra</i>	<i>38</i>
<i>Závěr hodiny</i>	<i>39</i>
<i>Měsíční slavnosti</i>	<i>39</i>
<i>Příloha her</i>	<i>39</i>
<i>Hry poslechové</i>	<i>39</i>
<i>Kolové tance a kolové hry</i>	<i>41</i>
<i>Hry k určitým tématům slovní zásoby</i>	<i>42</i>
<i>Pohybové hry</i>	<i>44</i>
<i>Hádkové hry</i>	<i>45</i>
2. Práce s textem (čtením)	47
<i>Význam čtení v současné době</i>	<i>47</i>

Od starořímských psáků k novinářům	47
Procesy při čtení z hlediska nauky o člověku	48
Čtenář jako autor	50
Svět literatury	52
Analfabeti a „alfabeti“	54
<i>K metodice práce s textem (četbou)</i>	<i>56</i>
Přechod z 3. do 4. třídy	56
Zavedení psaní / Úvod do psaní	57
Úvod do čtení	58
Obecné poznámky k cizojazyčné četbě	60
Práce s četbou ve 4. až 6. třídě a v 6. až 8. třídě	64
Práce s četbou na středním stupni	66
<i>Příloha k práci s četbou</i>	<i>73</i>
Cvičení vhodná pro druhý stupeň	73
Cvičení pro 4. až 6. třídu	74
Cvičení pro 6. až 8. třídu	75
Cvičení pro střední stupeň	75
3. Hra a procvičování	77
<i>Hravé procvičování – procvičující hraní</i>	<i>77</i>
<i>Příklady</i>	<i>78</i>
Smysly	78
Rytmus	78
Jednotlivec a skupina	80
Myšlení	80
Fantazie	81
Výrazové prostředky	82
Soustředění	82
Předvídaní	83
Spontánnost	83
<i>Jak překonat frontální výuku</i>	<i>84</i>
4. Gramatika	87
<i>Gramatická nauka o člověku</i>	<i>87</i>
Sloveso – přídavné jméno – podstatné jméno	87
Gramatika a eurytmie	88
Gramatika a divadlo	89

7. Recitace	133
<i>Recitace poezie ve výuce cizích jazyků</i>	133
<i>Metodické podněty k recitaci a sborové mluvě</i>	135
Úvod k nové básni	135
Zpracování básně	137
Skromnost a púvab	137
Sborová mluva ve druhém sedmiletí	138
Exkurz: práce se slovní zásobou	141
Úvod	141
<i>Práce se slovní zásobou z hlediska nauky o člověku</i>	142
<i>Myšlení v dětství</i>	142
<i>„Filosofie svobody“</i>	145
<i>Otázka slovní zásoby</i>	147
<i>K praxi práce se slovní zásobou</i>	151
<i>Příloha k práci se slovní zásobou</i>	153
Kontext	153
Obraz	155
Zvuk a hlásky	157
Synonyma jako charakteristika	157
Synonyma jako pojem	158
Překlady	158
Definice	158
Překlad	159
Závěrečná úvaha	161
<i>Vývojové stupně - inkarnační kroky dospívajícího člověka</i>	161
<i>Podpůrné pozadí: andělé - archandělé – archai</i>	165
Slovo o autorovi	169
Poznámky a odkazy na literaturu	171

Já a sebevědomí	91
<i>Metodika výuky gramatiky</i>	92
Učební plán	92
Cesta k pravidlu	93
Typologie gramatických cvičení	95
Progresivní opakování	99
5. Divadlo a dramatická výchova	101
<i>Nová hlediska</i>	101
K čemu je ve škole dobrá dramatická výchova?	102
Ještě jedna úvaha o dramatické výchově z pohledu nauky o člověku	105
Dramatická výchova na prvním a druhém stupni základní školy	106
Dramatická výchova na středním stupni	108
Učitel „dramatik“	111
6. Jazykové reálie - národopis	113
<i>Základní úvahy</i>	113
Pár otázek na úvod	113
Podněty Rudolfa Steinera k jazykovým reáliím	114
Pojem jazykové reálie	114
Priority výuky reálií v cizích jazycích na waldorfské škole	115
Roztříštění a celistvost	117
„Každý národ si staví univerzum dle svých představ“	119
Nutná diferenciacce	119
Výuka reálií bez učebního plánu	121
Imaginativní charakter výuky reálií na waldorfské škole	121
<i>Poznámky k metodice</i>	122
<i>Příloha</i>	123
Příklad z knihy Herberta Hahna	123
Jednotlivosti	124
Skryté souvislosti	125
Duševní zabarvení	125
Základní myšlenka	126
Problémy a otevřené otázky	127

7. Recitace	133
<i>Recitace poezie ve výuce cizích jazyků</i>	133
<i>Metodické podněty k recitaci a sborové mluvě</i>	135
Úvod k nové básni	135
Zpracování básně	137
Skromnost a půvab	137
Sborová mluva ve druhém sedmiletí	138
Exkurz: práce se slovní zásobou	141
Úvod	141
<i>Práce se slovní zásobou z hlediska nauky o člověku</i>	142
<i>Myšlení v dětství</i>	142
<i>„Filosofie svobody“</i>	145
<i>Otázka slovní zásoby</i>	147
<i>K praxi práce se slovní zásobou</i>	151
<i>Příloha k práci se slovní zásobou</i>	153
Kontext	153
Obraz	155
Zvuk a hlásky	157
Synonyma jako charakteristika	157
Synonyma jako pojem	158
Překlady	158
Definice	158
Překlad	159
Závěrečná úvaha	161
<i>Vývojové stupně - inkarnační kroky dospívajícího člověka</i>	161
<i>Podpurné pozadí: andělé - archandělé – archai</i>	165
Slovo o autorovi	169
Poznámky a odkazy na literaturu	171